

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης: 268/2016

(Ατομική)

Αρ.πρωτ.ερωτήματος: Φ8/163/126339/Δ2/29.7.2016 Διεύθυνσης Σπουδών, Οργάνωσης και Προγραμμάτων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Ερώτημα: α. Αν, βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου αδειοδότησης, απαγορεύεται στο ιδιωτικό εκπαιδευτήριο «Αριστοτέλειο Κολλέγιο», καθώς και σε κάθε άλλο φορέα πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, να κάνει χρήση του όρου «Κολλέγιο» στην επωνυμία, στον διακριτικό τίτλο ή στις εγκαταστάσεις του. β. Αν η απαγόρευση αυτή μπορεί να έχει αναδρομική ισχύ. γ. αν νομιμοποιείται η υπηρεσία να προβεί σε ανανέωση της άδειας, με απαλοιφή του όρου «Κολλέγιο» από την άδεια αυτή. δ. Αν η απαγόρευση αυτή αφορά και τα «ξένα σχολεία» τα οποία κάνουν χρήση του όρου «Κολλέγιο».

Γνωμοδοτών: Σπυρίδων Α. Παπαγιαννόπουλος.

ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Στο άρθρο πρώτο παράγραφος Θ' υποπαρ.. Θ3 περ. 1α και 17 του ν.4093/2012, (Α 222) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο έκτο

παράγραφος 3 υποπαράγραφος 4 του ν.4218/2013, ορίζεται το καθεστώς υπό το οποίο αδειοδοτούνται σήμερα οι πάροχοι ιδιωτικής εκπαίδευσης, μεταξύ δε αυτών και οι ιδιοκτήτες σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως εξής: «1 α. Άδεια Ιδιωτικού σχολείου Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Κολλεγίου, χορηγείται σε φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα και ενώσεις προσώπων και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.... 17. Αναπόσπαστο στοιχείο των αδειών των περιπτώσεων 1 και 2 της παρούσας υποπαραγράφου, αποτελεί ο διακριτικός τίτλος. Ο διακριτικός τίτλος της άδειας αποτελείται από: α) το ονοματεπώνυμο και τον δηλωθέντα διακριτικό τίτλο (εάν πρόκειται για νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων) και υποχρεωτικά: β) τον τίτλο του τύπου της παρεχόμενης εκπαίδευσης (τυπικής ή μη τυπικής) ή το αρκτικόλεξο αυτού ως ιδιωτικού σχολείου Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Κολλεγίου ή Ινστιτούτου Επαγγελματικής κατάρτισης ...».

2. Περαιτέρω με το ως άνω άρθρο έκτο παράγραφος 3 υποπαράγραφος 5 του ν.4218/2013 ορίστηκε ότι: «3. Η από κοινού προβολή, αναγγελία, γνωστοποίηση, διαφήμιση ή επιγραφή των μονάδων εκπαίδευσης και κατάρτισης που αδειοδοτούνται σύμφωνα με τα ανωτέρω πρέπει να πραγματοποιείται με τη χρήση του εκάστοτε διακριτικού τίτλου άδειας ιδιωτικού σχολείου πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Κολλεγίου, Ιδιωτικού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΙΕΚ) ... προκειμένου να μην προκαλείται σύγχυση ή κίνδυνος σύγχυσης ή παραπλάνηση των καταναλωτών σχετικά με τον πάροχο των επί μέρους εκπαιδευτικών υπηρεσιών και το είδος, το επίπεδο και τον απονεμόμενο τίτλο των παρεχόμενων σπουδών».

3. Στη συνέχεια, με την παράγραφο 2β' του άρθρου 48 του ν.4264/2014 καταργήθηκε αναδρομικά ήτοι από την έναρξη του ν.4093/2012, (ήτοι την 12.11.2012), το άρθρο 10 του ν.682/1977 περί χρήσεως της επωνυμίας και προσωνυμίας των ιδιωτικών σχολείων. Μετά την κατάργηση αυτή, προκειμένου να αδειοδοτηθεί ένα ιδιωτικό σχολείο θα πρέπει να δηλώνει τον

διακριτικό του τίτλο με τα ανωτέρω στοιχεία που απαιτεί ο νόμος προκειμένου να λάβει την αντίστοιχη άδεια.

4. Στην παράγραφο Θ.7 του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 που αντικατέστησε την παρ.1 του άρθρου 1 του ν.3696/2008 ορίζονται προκειμένου για τα κολλέγια τα εξής: «1. Τα κολλέγια είναι πάροχοι υπηρεσιών μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης και κατάρτισης που παρέχουν κατ' αποκλειστικότητα σπουδές βάσει συμφωνιών πιστοποίησης (validation) δικαιόχρησης (franchising) με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής, αναγνωρισμένα από τις αρμόδιες αρχές στη χώρα που εδρεύουν οι οποίες οδηγούν σε πρώτο πτυχίο (Bachelor) τουλάχιστον τριετούς διάρκειας σπουδών και φοίτησης ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών...».

5. Στο άρθρο 17 του ν. 3696/2008, όπως αυτό ισχύει μετά την τροποποίησή του από την παράγραφο 10 του άρθρου 45 ν.3848/2010 ορίζονται τα εξής: «1. Τα Κέντρα Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης υποχρεούνται να χρησιμοποιούν ολογράφως τόσο στις ιδρυτικές πράξεις τους όσο και στις εν γένει προς τα έξω σχέσεις τους τον τίτλο «Κέντρο Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης». Κάτω από τον τίτλο τίθεται η επωνυμία του Κολλεγίου με στοιχεία τα οποία δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνουν σε μέγεθος εκείνα του τίτλου. Οποιαδήποτε άλλη προσθήκη, αφαίρεση ή αλλοίωση στον καθιερούμενο τίτλο απαγορεύεται. Απαγορεύεται στα Κολλέγια να χαρακτηρίζονται Πανεπιστήμιο, Σχολή, Οργανισμός, Ινστιτούτο, Ακαδημία ή να φέρουν οποιαδήποτε άλλη προσωνυμία η οποία δύναται να παραπλανήσει ως προς τις προσφερόμενες υπηρεσίες. Απαγορεύεται η αναγραφή στη χορηγούμενη βεβαίωση ή πιστοποιητικό σπουδών άλλης ονομασίας από αυτήν στην οποία είναι αναγνωρισμένα. 2. Εταιρικές επωνυμίες, καθώς και σήματα που έχουν εγκριθεί και καταχωρηθεί νομίμως μπορούν να διατηρούνται μόνο εφόσον δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Πάροχοι πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των οποίων η επωνυμία έχει οριστεί με νόμο έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εξακολουθούν να φέρουν την επωνυμία τους».

6. Εφαρμοστές όμως εν προκειμένω είναι και οι διατάξεις περί σήματος του τρίτου μέρους του ν.4072/2012 περί σημάτων και κυρίως εκείνες που

περιγράφουν το περιεχόμενο του δικαιώματος επί ενός σήματος και την προστασία αυτού. Ειδικότερα:

7. Στο άρθρο 125 παρ. 1: «1. Η καταχώρηση του σήματος παρέχει στον δικαιούχο αποκλειστικό δικαίωμα. Ιδίως παρέχει το δικαίωμα της χρήσης αυτού, το δικαίωμα να επιθέτει αυτό στα προϊόντα, τα οποία προορίζεται να διακρίνει, να χαρακτηρίζει τις παρεχόμενες υπηρεσίες, να επιθέτει αυτό στα περικαλύμματα και στις συσκευασίες των εμπορευμάτων, στο χαρτί αλληλογραφίας, στα τιμολόγια, στους τιμοκαταλόγους, τις αγγελίες, τις κάθε είδους διαφημίσεις, ως και σε άλλο έντυπο υλικό και να το χρησιμοποιεί σε ηλεκτρονικά ή οπτικοακουστικά μέσα».

8. Στο άρθρο 133 παρ 1 έως 3: «1. Επί του σήματος μπορεί να συσταθεί ενέχυρο ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα. 2. Το σήμα μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης. 3. Το σήμα ανήκει στη πτωχευτική περιουσία...»

9. Στο άρθρο 147 παρ.1: «1. Οι αποφάσεις του εξεταστή, της διοικητικής επιτροπής σημάτων και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και τα στοιχεία των αιτήσεων ενώπιον του εξεταστή, της διοικητικής επιτροπής σημάτων και τα στοιχεία των ενδίκων βοηθημάτων σημειώνονται στο μητρώο σημάτων και όλες οι παραπάνω αποφάσεις αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου. Όταν το σήμα γίνει δεκτό με απρόσβλητη απόφαση του εξεταστή και της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων (σ.σ.: εφεξής: ΔΕΣ) ή με τελεσίδικη απόφαση των τακτικών δικαστηρίων, σημειώνεται στο μητρώο σημάτων η λέξη «καταχωρίσθηκε» με τις τυχόν μεταβολές ως προς τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες στα οποία αναφέρεται το σήμα».

10. Στο άρθρο 148 παρ. 1 και 2: «1. Η προστασία του σήματος μπορεί να παρατείνεται ανά δεκαετία που αρχίζει από την επομένη της ημερομηνίας κατάθεσης. 2. Η προστασία του σήματος μπορεί να παρατείνεται ανά δεκαετία με αίτηση του δικαιούχου και με την εμπρόθεσμη καταβολή του τέλους ανανέωσης».

11. Στο άρθρο 158 παρ. 2: «2. Οι αποφάσεις της υπηρεσίας σημάτων και της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, κατά των οποίων δεν χωρεί προσφυγή και οι

τελεσίδικες αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων, που εκδίδονται κατά τον παρόντα νόμο, είναι υποχρεωτικές για τα πολιτικά δικαστήρια και κάθε άλλη αρχή».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

12. Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων (που θα πρέπει να ερμηνευθούν ως προς την επίδραση που αυτές έχουν στην ήδη προϋπάρχουσα των διατάξεων αδειοδότηση ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου), προκύπτουν τα εξής: **α.** Από της ισχύος του ν.4093/2012 αναπόσπαστο στοιχείο των αδειών που δίνονται από την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου είναι ο διακριτικός τίτλος της εκπαιδευτικής επιχείρησης, ο οποίος περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο και τον δηλωθέντα διακριτικό τίτλο, υποχρεωτικά δε, τον τίτλο του τύπου της εκπαίδευσης που παρέχεται (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, κολλέγιο κλπ) περαιτέρω δε, ο διακριτικός αυτός τίτλος αδείας, πρέπει να χρησιμοποιείται υποχρεωτικά από τις μονάδες εκπαίδευσης ή κατάρτισης προκειμένου να μην προκαλείται σύγχυση ή κίνδυνος σύγχυσης ή παραπλάνηση των καταναλωτών σχετικά με τον πάροχο των επί μέρους εκπαιδευτικών υπηρεσιών όσον αφορά το είδος, το επίπεδο και τον απονεμόμενο τίτλο σπουδών, **β.** Κάθε εκπαιδευτικός φορέας που έχει κατοχυρώσει εμπορικό σήμα από την αρμόδια Διοικητική Επιτροπή Σημάτων (Δ.Ε.Σ.) έχει αναφαίρετο δικαίωμα να το χρησιμοποιεί ως δηλωτικό των υπηρεσιών που παρέχει όχι μόνο στις υπό του οικείου νόμου ενδεικτικώς αναφερόμενες περιπτώσεις (άρθρο 125 παρ. 1 ν.4072/2012), αλλά και στις περιπτώσεις εκείνες όπου απαιτείται η χρήση του διακριτικού τίτλου ή της επωνυμίας, όπως εν προκειμένω είναι οι τίτλοι αποφοίτησης, τα διάφορα έντυπα, οι ιστοσελίδες διαδικτύου, οι εγκαταστάσεις κλπ. Δεν νοείται, επομένως, εφόσον υπάρχει νομίμως αναγνωρισμένο εμπορικό σήμα (με σημαντική παλαιότητα) να απαγορεύεται εκ των υστέρων με διάταξη νόμου – και κατά συνέπεια να απαγορεύεται και από τη διοίκηση κατά την διαδικασία αδειοδότησης - η λεκτική συμπερίληψη αυτού ή μέρους αυτού στον διακριτικό τίτλο. Η συμπερίληψη εξάλλου στον διακριτικό τίτλο του είδους των παρεχομένων υπηρεσιών ως επιπρόσθετη υποχρέωση (εν προκειμένω: πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια εκπαίδευση) αποκλείει οποιαδήποτε σύγχυση του καταναλωτικού κοινού, που είναι και ο στόχος του νομοθέτη. **γ.** Όπως,

περαιτέρω, σαφώς προκύπτει από το άρθρο 133 του ν. 4072/2012, το σήμα είναι περιουσιακό στοιχείο της επιχείρησης και του φυσικού ή νομικού προσώπου στο οποίο ανήκει, αφού μπορεί να ενεχυρασθεί, κατασχεθεί, εκποιηθεί ή και να μεταβιβασθεί ομού ή χωριστά από την επιχείρηση. Έχει δηλαδή το σήμα μια ξεχωριστή οντότητα σε σχέση με την επιχείρηση, συνδέεται άρρηκτα με τον δικαιούχο υπέρ του οποίου έχει αναγνωρισθεί, ο οποίος έχει το δικαίωμα να το επιθέτει σε προϊόντα ή υπηρεσίες, εγκαταστάσεις αλλά και στον διακριτικό τίτλο αν το επιθυμεί. Με άλλα λόγια ο κάτοχος σήματος και ιδιοκτήτης μιας επιχείρησης έχει διπλή κατοχύρωση έναντι του ανταγωνισμού τόσο από το σήμα όσο και από τον διακριτικό τίτλο¹.

13. Εξετάζοντας και την εκδοχή, ότι ο νομοθέτης θέλησε ανάκληση όλων των ήδη εκδοθεισών διοικητικών πράξεων αδειοδότησης ως προς την επωνυμία, τον διακριτικό τίτλο και το σήμα παρατηρούμε τα εξής: α) Ότι ο νομοθέτης δεν προβλέπει ρητά ανάκληση τέτοιων διοικητικών πράξεων αλλά αυτό προκύπτει σαν προβληματισμός από την πρόβλεψη περί αναδρομικότητας ουσιαστικής διάταξης νόμου (ήτοι του ν. 4093/2012) που εμπεριέχεται στο άρθρο 48 παρ. 2 του ν. 4264/2014, β) ότι ο ν. 4093/2012 προβλέπει μεν στην παράγραφο Θ' αυτού τους όρους λειτουργίας των «κολλεγίων» και καταργεί το αντίστοιχο προσωνύμιο αλλά δεν εμπεριέχει στις διατάξεις του υποχρέωση της διοίκησης να ανακαλέσει υπάρχοντα σήματα, επωνυμίες κλπ. β) Ότι η περιλαμβανόμενη απαγόρευση για επωνυμίες και σήματα (ανωτέρω σκέψη 5) αφορά τα «Κέντρα Μεταλλουργικής Εκπαίδευσης» όπως αυτά περιγράφονται στην προηγούμενη παράγραφο και όχι φορείς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, Εξ άλλου δεν είναι συνταγματικώς ανεκτή η κατάργηση με νόμο (αναδρομικό ή μη) ήδη αναγνωρισμένων εμπορικών σημάτων που έχουν περιουσιακή αξία και είναι συνυφασμένα με τη συγκεκριμένη επιχείρηση, διότι η με νόμο κατάργηση περιουσιακού στοιχείου δεν είναι νοητή ως αντιβαίνουσα στην αρχή προστασίας της ιδιοκτησίας και την αρχή διασφάλισης της οικονομικής ελευθερίας και του υγιούς ανταγωνισμού² (αντίστοιχα άρθρα ισχύοντος Συντάγματος 17 και 5). Για το λόγο αυτό νόμιμα

¹ Πριν από το ν.4093/2012 μπορούσε να κάνει χρήση επιπροσθέτως και του προσωνυμίου.

² Το σήμα δεν προστατεύεται μόνο από τον ειδικό περί σημάτων νόμο, κατά τις οποίες το σήμα διαγράφεται μόνο με απόφαση της Δ.Ε.Σ. αλλά και από τους εκάστοτε ισχύοντες νόμους και αρχές περί υγιούς ανταγωνισμού (ν. 3959/2011 ως και ν.146/1914).

η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων - κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς της στην δρώσα διοίκηση - εξακολουθεί να ανανεώνει τα προ της ισχύος των διατάξεων αυτών υπάρχοντα σήματα που εμπεριέχουν τον όρο κολλέγιο - κατά ένα μέρος του λεκτικού αλλά και με άλλα προσδιοριστικά στοιχεία - προφανώς θεωρώντας ότι με την αναγνώριση τέτοιων σημάτων δεν επέρχεται σύγχυση στο καταναλωτικό κοινό σε συνδυασμό βεβαίως και με τη φήμη που συνοδεύει στην ιδιωτική εκπαιδευτική αγορά η από πολλού χρόνου χρήση αντίστοιχου «προσωνύμιου» και σήματος από τον ιδιοκτήτη αυτών³.

14. Κατ' ακολουθία των σκέψεων αυτών, η διοίκηση κατά τη διαδικασία τροποποίησης – εκδόσεως άδειας ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου δεν μπορεί να απαιτήσει από τον φορέα να αποσύρει από την επωνυμία ή διακριτικό του τίτλο τον όρο «κολλέγιο» εφόσον ο ανωτέρω έχει κατοχυρώσει πριν την ισχύ του ν. 4093/2012 σχετικό εμπορικό σήμα, το οποίο περιλαμβάνει τον όρο αυτό σε μείζον λεκτικό σχήμα με την δέουσα διακριτική δύναμη.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

15. Στη συγκεκριμένη περίπτωση όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, στην εταιρία με την επωνυμία «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» δόθηκαν το έτος 2014 τρεις άδειες με διακριτικό τίτλο τον τύπο της παρεχόμενης παιδείας: μία Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης – Νηπιαγωγείου, μία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης – Γυμνασίου και μία Λυκείου. Και στις τρεις άδειες αναγνωρίζεται η προσωνυμία «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ». Ομοίως, όπως προκύπτει από την Δ26081/9.9.1980 απόφαση του (τότε) Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η προσωνυμία «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ» είχε δοθεί ήδη από το έτος 1980 στα τότε φυσικά πρόσωπα που ασκούσαν τη συγκεκριμένη ιδιωτική εκπαιδευτική δραστηριότητα. Η προσωνυμία, όμως, στη συνέχεια ως εμπορικός προσδιορισμός των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, καταργήθηκε, αφού από 12-11-2012 ενδιαφέρει μόνο ο διακριτικός τίτλος, δια του οποίου και μόνο ο εκπαιδευτικός φορέας είναι γνωστός στο καταναλωτικό κοινό.

³ Σχετικά με το προσωνύμιο και τη φήμη: ΑΔ ΗΟC ΝΣΚ 293/2001.

Επομένως γεννήθηκε το ζήτημα αν ο ανωτέρω φορέας, που δεν παρέχει μεταλυκειακή εκπαίδευση, μπορεί να χρησιμοποιεί νόμιμα στον διακριτικό του τίτλο - και συνακόλουθα στη χορηγούμενη άδεια του ΥΠΠΕΘ - τον όρο «κολλέγιο» (εννοείται ομού με τον τύπο της παρεχόμενης εκπαίδευσης). Όμως, όπως προκύπτει ο εν λόγω φορέας έχει προ πολλού χρόνου κατοχυρώσει (από το 2004) σύνθετο εμπορικό σήμα, εν μέρει λεκτικό και εν μέρει με απεικόνιση, που περιλαμβάνει κατά το λεκτικό μέρος τις λέξεις «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ» και «ARISTOTELIO KOLLEGIO – COLLEGE» κατά δε την απεικόνιση γράφημα της κεφαλής του γνωστού φιλόσοφου μέσα σε κύκλο. Είναι σαφές ότι στον εν λόγω σήμα επικρατεί η λεκτική απεικόνιση που του προσδίδει τη δέουσα διακριτική δύναμη και αναγνωρισιμότητα που απαιτείται να έχει ένα σήμα προκειμένου να καταστεί γνωστό, χωρίς κίνδυνο σύγχυσης, στο καταναλωτικό κοινό. (Για τη δύναμη της λεκτικής απεικόνισης οράτε: ΑΠ 486/2015 ΕΕΜΠΑ 2015.713 με τις εκεί παραπομπές σε παλαιότερη σταθερή νομολογία όπως ΑΠ 1604/2003, 1331/1995, 1227/2008 κ.α.). Το σήμα αυτό ανανεώθηκε για μία ακόμη δεκαετία την 7.5.2014, ήτοι ισχύει η προστασία του μέχρι 6.5.2024, ισχύει δε - πλην άλλων - και για προϊόντα της κλάσης 41 (εκπαίδευση, επιμόρφωση ψυχαγωγία, αθλητικά και πολιτιστικά).

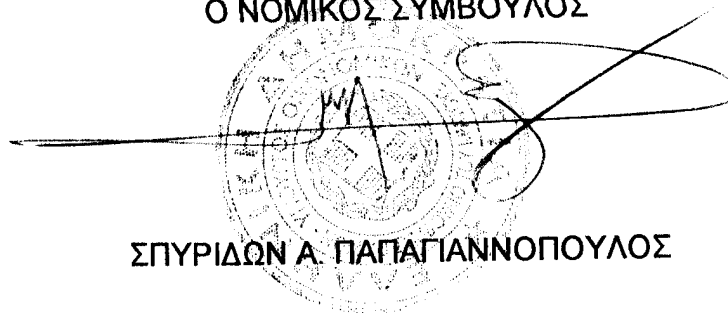
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

16. Ενόψει των όσων έγιναν δεκτά στις σκέψεις 12 έως 14 της παρούσης, έχω τη γνώμη ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση η αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΠΕΘ οφείλει να εγκρίνει τροποποίηση των σχετικών αδειών χωρίς να απαιτεί την απαλοιφή του όρου «κολλέγιο» από τον διακριτικό τίτλο ή τις εγκαταστάσεις κλπ εφαρμόζοντας, όπως έχει υποχρέωση, τις ανωτέρω - σχετικές περί εμπορικού σήματος - διατάξεις. Το ίδιο ισχύει και για κάθε άλλο φορέα πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που κάνει χρήση του όρου αυτού (σε συνδυασμό με άλλες λέξεις ή απεικονίσεις αφού ο όρος «κολλέγιο» δεν έχει από μόνος του διακριτική δύναμη), τον οποίο όμως έχει κατοχυρώσει με εμπορικό σήμα για πρώτη φορά πριν την ισχύ του ν.4093/2012 και το οποίο βρίσκεται σε ισχύ.

17. Ενόψει των αιτιολογιών της παραπάνω απάντησης παρέλκει η απάντηση στα υποερωτήματα υπό στοιχεία β' και γ', τα οποία έχουν προφανώς τεθεί υποθετικά ενόψει των στοιχείων του φακέλου που αφορούν το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Ομοίως, το υποερώτημα δ' για τα «ξένα σχολεία» που κάνουν χρήση του όρου «κολλέγιο» έχει τεθεί αορίστως, ήτοι χωρίς τη παράθεση πραγματικού αλλά και του αντίστοιχου νομικού πλαισίου. Επομένως θα πρέπει να υποβληθεί εκ νέου, εφόσον, μετά τη λύση που δίδεται κατά τα ως άνω εξακολουθεί να υφίσταται νομικός προβληματισμός.

Αθήνα, 25.10.2016

Ο ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ Α. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ